

CASA DE MENJARS
LA PALMA
Antiga casa Llorenç
JOAQUIM SOLER
La més antiga i econòmica de
Sabadell.
Dispersers a tot estar des de
25 pessetes setmanals
Carrer de Bèlgica, 50-52

EL POBLE

ANY I

NÚM. 14

SABADELL, DIUMENGE 17 D'ABRIL 1932

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: C. SANT PERE, 31 - TELÈFON 2333 - IMPREMTA: RAMBLA DE LA REPÚBLICA, 65
NÚMERO SOLT: 10 CTS.

LA CORRESPONDÈNCIA AL DIRECTOR

Els de la Lliga Regionalista ara fan de reconsagrat i donen mitings predicant el «tot o res». Nosaltres només recordarem una cosa: en el darrer govern de la monarquia els regionalistes hi tenien el Sr. Ventosa.

Sempre més endavant

D'aquest primer any de la República, que ara Catalunya i la resta de la península han celebrat amb tot l'esplendor que permet l'ambient democràtic del país, no cal veure'n la labor dura i tenaç que s'ha portat a terme, sinó els resultats d'aquesta tasca, l'eficàcia del seu conjunt com a mitjà de su perar pacientment les dificultats que en l'ordre polític, econòmic, social, i religiós es troben avui que encara entrebanquen la bona marxa del règim.

En caure la monarquia, Espanya era un país sense vinculació espiritual, completament desfet en quant als seus organismes d'expressió ciutadana. Ni la política seguia el ritme econòmic del país, ni la vitalitat social podia correspondre a la manera d'actuar d'aquelles elements que formen amb el darrer la pedra angular de tota societat ben organitzada. Eren unes forces oposades que sovint negligien, en peses per la desvirtualitat d'existència del règim, el seu veritable poder que la civilització els demana. Una altra de les conseqüències que ajudaven a aquest estat exòtic, era la manca de llibertat de consciència de la qual en pervenien ésser sotmeses a censura totes les demés llibertats individuals i col·lectives. Sotmeses al control dels sentiments religiosos de la família regnant, el ciutadà i els familiars llurs, havien de pensar o d'acatar la voluntat dels que manaven des del tron, perfídia que els costà, com era lògic, el seu destronament.

El panorama, doncs, que abandonà la monarquia després d'haver-lo creat el seu gust i mesura, era una mica trist. Era aquesta mateixa tristesa del viure, carregada de vicis, d'insatisfaccions, d'inutilitat espiritual, que fomentà els actuals extremismes, que vénen a ésser els exclusivismes de classe i de casta, incapaces d'avançar els uns cap a la modernitat que els nous temps exigeixen; irreductibles, els altres, a no descendir cap a la veritable realitat permanent de les coses de cada dia. Entremig d'aquests dos conceptes polítics, i àdhuc de les dues resultants religioses que de la topada d'aquestes dues forces se'n desprèn, la República la trobem plena de transigències i d'esperit conciliador, sense perdre l'origen revolucionari i de substitució i de transformació necessària en els procediments vells i caducs de la monarquia.

No hi ha govern sense esperit conciliador: no existeix cap govern responsable de sí mateix sense transigències, perquè el governament de l'Estat és una funció social, i com depassa aquest límit, sigui en la forma feixista o en la manera dictatorial, aquest govern és una ficció.

Fixem-nos, només, en l'obra de reconstrucció nacional que intenta posar en pràctica el govern que ens regeix. Fixem-nos en els pressupostos d'Instrucció Pública, i d'Obres Públiques, àdhuc en el de

Finances, i trobarem que a l'obra d'estancament de la monarquia succeeix una etapa d'activitat, un període en el qual és precis millorar tot l'estat de coses present. La conciliació entre els diversos interessos morals i materials del país, s'inicia. Cal vincular-los tots a una obra comú, a una unitat comú, perquè lògicament avenci la prosperitat nacional i no decaigui ni es convulsió en la pitjor de les misèries.

El problema principal a resoldre per la República és aminorar les ambicions dels que ho volen tot

i no saben el què desitgen. Es un problema de regeneració social i un problema d'instrucció, com si encara fos oportú el lema de Costa: escola i rebost. I és un problema de llibertat política començant per a resoldre l'autonomia de les regions, una autonomia sense equívocs, sense ambigüitats, sense malentesos. Ens sembla que així, els extremismes no tindrien més remei que reconèixer l'evolució del temps, com l'únic sistema revolucionari més eficient que existeix.

P. S.

Les festes del dia 14

EL MITING D'AFIRMACIÓ REPUBLICANA FEDERAL

Organitzat pel Partit Federal de la localitat, i com a principi d'una campanya en la qual s'orientarà aquest organisme a prendre normes d'actuació definitiva dijous al matí es celebrà un gran miting d'afirmació republicana federal a la sala d'actes del Círcol.

Des de molt abans de l'hora anunciada, el local del carrer de Bèlgica es veia invadit d'una gran gentada la qual entrava i sortia per la tardança en celebrar el miting, que si bé era anunciat per a les deu, no començà fins a un quart d'una per dificultats en la instal·lació dels altaveus.

No obstant, aquest retard, el miting tingué tota la importància que els organitzadors volien donar-li, doncs la vasta sala del Círcol R. Federal, fou plena de ciutadans que àvids escoltaven els interessants parlaments dels oradors que hi prengueren part, els quals eren En Durany i Ballera, en representació dels federals de Barcelona i els parlamentaris Valle, diputat per Canàries; Marial, diputat per Madrid, Ayuso, diputat per Sòria, i l'ex-fiscal de la República, Franchy Roca.

Obrí l'acte el president del Comitè del Círcol, En Simó Piera, el qual n'explicà l'objectiu, que és per a la reorganització del Partit Republicà Federal, d'acord amb el manifest que en aquest sentit ha publicat la premsa.

Parlà el nostre amic regidor de l'Ajuntament En Jaume Ninet, el qual saludà els visitants en el seu idioma i després pronuncià un vibrant parlament en el qual advocà per la reorganització immediata del Partit Federal, sobretot a Catalunya, i prescindir de la capitalitat perquè en l'aspecte polític es troba en una lamentable descomposició. El discurs d'En Jaume Ninet saturat d'allusions polítiques i de comentaris als problemes més actualment palpitants en relació amb el programa federal, fou llargament aplaudit.

Parlaren després els senyors Durany i Ballera i els diputats Valle, Marial, Ayuso i Franchy Roca, els parlaments dels quals, per la seva extensió i per la seva profunda densitat doctrinària ens abstenim d'extractar, car seria un pallid re-

flex de la importància dels conceptes emesos. El diputat per Canàries, senyor Valle, féu un magnífic parlament. Orador d'una gran elegància d'estil i home d'una síntesi doctrinària poc comú, el seu discurs impressionà vivament l'auditori.

En general, el tema dels discursos, foren d'una sincera propaganda de les idees federals i de la transcendència del problema de l'Estatut a favor del qual els oradors esmentats es decantaren sense reserves.

A un quart de tres de la tarda s'acabà aquest important acte, essent els oradors i acompanyants obsequiats amb un dinar al Restaurant Euterpe. Després assistiren al camp del Cetrre d'Esports, i finalment feren una visita al Círcol Republicà Federal Social de la Creu Alta, on foren rebuts amb molt entusiasme per part dels nombrosos socis presents en aquell Casal.

Altres actes

AL C. R. F.

L'animació en aquesta entitat fou, durant tot el dia, extraordinària. Ja en la vigília, en el concert donat per l'agrupació dels Gelats, que de passada direm que fou un gran concert, el Saló-café era ple, i el dijous amb motiu del miting, la corrua de ciutadans no parà en tot el matí.

També fou molt visitada l'exposició d'art instal·lada en el saló de lectura. El conegut artista sabadellenc J. Centelles, hi té penjats un bon nombre de dibuixos a la ploma, alguns d'ells força interessants i tractats de la manera minuciosa que requereix aquesta especialitat del dibuix.

Marcel·lí Centelles hi té arquetes de fusta, molt originals i decoratives, que denuncien un bon temperament artístic en el seu autor.

Uns quants mobles de gust sever i ben tractats dintre la tònica de l'ebenisteria d'art, resumeixen el conjunt, que fa força goig.

A l'escaparat del carrer de Bèlgica, hi ha un bust de la República, un retrat de Fermí Galan, un de Garcia Hernández, i un fragment del retrat de l'ex-rei, salvat

L'Aviació

REUNIO INFORMATIVA CELEBRADA A L'AJUNTAMENT AMB MOTIU D'ESSER SOTMES A ESTUDI DE LA CIUTAT LA CREACIO D'UN CAMP D'AVIACIO

Tal com s'havia anunciat, el passat dimarts, a les deu i vint minuts del vespre, l'Alcalde senyor Ribé obrí la reunió que, amb caràcter informatiu, es convocà per tal de parlar i orientar a tots els representants de les entitats i corporacions que podríem dir constitueixen la vida activa de Sabadell, respecte als treballs i gestions que s'han vingut realitzant pro creació a casa nostra de la base aèria militar de la Conca de l'Ebre, i que tant ha vingut preocupant l'opinió pública d'un temps a aquesta part.

Podríem dir, sense temença a equivocar-nos de gaire que a la dita reunió hi assistiren les representacions de totes les entitats i corporacions convocades a l'efecte, i gran nombre de públic, resultant insuficient l'espaiós asiló de sessions de l'Ajuntament.

La Presidència era formada per l'Alcalde i Tinent d'Alcalde. A més, hi havia també l'Enginyer Director de les obres de la base aèria de Tablada (Sevilla), En Miquel

de la crema del 14 d'abril de l'any passat, que és tot plegat, una bona allegoria de la diada.

AL CASAL CATALA D'ESQUERRA

Els actes organitzats per la Comissió d'Esplai d'aquesta entitat amb motiu de la festivitat del dia 14, varen tenir un èxit esclatant. L'animació que s'observà durant el dia, es féu més densa a la tarda amb motiu de celebrar-s'hi una tanda de Ballets populars, per l'Esbart Dansaire del Foment de la Sardana, els quals foren molt aplaudits per la nombrosa concurrència que omplena el local.

A la nit tingué lloc l'estrena de l'obra patriòtica en dos actes i en vers, "Per Catalunya i la República", original del consoci de l'entitat i distingit poeta sabadellenc J. Paloma Creus, escrita expressament per aquesta diada, la qual tingué una acceptació unànime i fou ovacionada a cada final d'acte, el que obligà al seu autor a rebre l'homenatge del públic.

"Per Catalunya i la República" és una obra que respira tot el càlid entusiasme d'aquells dies memorables. Versificada sense pedanteria, el seu llenguatge popular tradueix l'estat d'ànim d'un noble esperit revolucionari que tingué per cim la proclamació de la República, amb l'ajuda del fervor patriòtic dels catalans.

La interpretació fou molt segura, i els artistes compliren el seu deure amb gran entusiasme. A les felicitacions que va rebre En Paloma Creus per la seva obra teatral hi afegim la nostra.

Ramírez de Cartagena, junt amb el senyor Martino, en representació de l'aviació civil.

Obrí l'acte, el senyor Ribé fa un petit parlament i diu, que ha cregut convenient que abans de posar a la pràctica un assumpte com el de l'aviació a Sabadell, s'havia de tractar amb els components de l'Ajuntament i de les entitats i corporacions representatives de la vida activa de la nostra ciutat. Celebrem aquesta reunió—diu—per tal de veure si, després d'oïdes les explicacions tècniques del projecte, els reunits, i en dir els reunits vull dir Sabadell, consideren factible la seva realització i, per tant, la creació a casa nostra d'un aeròdrom al qual s'hi destinaria la base aèria militar de la Conca de l'Ebre.

S'hauria de procurar entre tots, —continua—que Sabadell tornés a ocupar el segon lloc de les poblacions de Catalunya, ja que Lleida ens ha passat al davant i avui la nostra ciutat ocupa el tercer lloc.

Acabat aquest breu parlament, fa ús de la paraula el senyor Costa-Ruiz, pel Club d'Aviació Sabadell. Després d'unes paraules d'agraïment a la Junta Directiva del Club que l'ha honorat designant-lo per donar a conèixer les gestions realitzades per aquest, té frases plagues de poesia per enaltir la tasca del Club Aviació Sabadell, que ha cristallitzat totes aquelles gestions portant al terreny de la pràctica les seves iniciatives. Sols bastaria dir—continua—que al Ministeri de la Guerra hi havien 37 expedients d'ofertes de camps pagats i aplanats. Això sol ja demostra la lluita que s'ha sostingut per tal de què fos a Sabadell on es destinés la base aèria miliat de la Conca de l'Ebre.

Tingué unes paraules per remarcar el que significa el progrés evolutiu dels pobles i acabà dient que els ciutadans quan caminen, caminen endavant, i esperava que les esperances d'avui ben aviat es convertiran en realitats.

Seguidament s'aixecà el senyor Ramírez de Cartagena, el qual pregà se'l disculpés d'usar l'idioma castellà, per quant ell amb tot i el bon desig, encara que l'entén, no parla el català, tampoc ha viscut temporades suficientment llargues a Catalunya per poder-s'hi practicar, tota vegada que el seu càrrec l'obliga a recórrer sovintment per Espanya.

Vinc en nom del Cap d'Aviació, senyor Pastor, i del de la militar, senyor Sandino, els quals estan molt ben impressionats de les gestions que s'han vingut realitzant per tal de recabar el trasllat de la base aèria militar de la Conca de l'Ebre a Sabadell. Fa ressaltar aixímateix la molta afició i l'entusiasme que ha trobat a casa nostra, circumstàncies aquestes que l'esperonen molt més per a poder coronar la seva gestió amb l'èxit més rialler.

D'ofertaments al Ministre de Guerra n'hi han moltíssims, tant de diverses poblacions de Catalunya com de la resta d'Espanya. Ressalta les facilitats que des del primer dia ha trobat a Sabadell.